

Увага:
конкурс

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, ГРАМАДСКІЯ АРГАНІЗАЦЫІ УНІВЕРСІТЭТА АБМЕРКАВАЛІ ПЫТАННЕ АБ ПРАВЯДЗЕННІ УНІВЕРСІТЭЦКАГА КОНКУРСУ НА ЛЕПШУЮ СТУДЭНЦКУЮ НАВУКОВУЮ РАБОТУ ПА ПРЫРОДАЗНАУЧЫХ, ТЭХНІЧНЫХ І ГУМАНІТАРНЫХ НАВУКАХ.

У адпаведнасці з планам мерапрыемстваў, прысвечаных 60-годдзю Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, каардынацыйным планам развіцця НДРС ва ўніверсітэце, з мэтай актывізацыі і далейшага развіцця навуковай творчасці студэнтаў універсітэта і паглыблення іх тэарэтычнай і практычнай падрыхтоўкі рэктарат, партком, камітэт камсамола, прафком, савет па НДРС, навуковы студэнцкі савет універсітэта паставілі аб'явіць конкурс на лепшую студэнцкую навуковую работу па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навуках. Конкурс будзе праведзены ў красавіку—чэрвені 1977 года па выніках 1976—1977 навучальнага года. Работы трэба прадставіць у саветы па НДРС факультэтаў да 30 красавіка.

Зацверджана Палажэнне «АБ УНІВЕРСІТЭЦКІМ КОНКУРСЕ НА ЛЕПШУЮ СТУДЭНЦКУЮ НАВУКОВУЮ РАБОТУ ПА ПРЫРОДАЗНАУЧЫХ, ТЭХНІЧНЫХ І ГУМАНІТАРНЫХ НАВУКАХ». Саветам па НДРС факультэтаў і ўніверсітэта неабходна забяспечыць арганізаванае і своечасовае правядзенне конкурсу, разгарнуць шырокую прапаганду задач і умоў конкурсу. Выкладчыкі і супрацоўнікі ўніверсітэта, якім саветы па НДРС будуць накіроўваць работы для рэцэнзій, павінны своечасова разглядаць гэтыя работы.

Саветы па НДРС сумесна з кафедрамі павінны забяспечыць шырокі ўдзел у конкурсе студэнтаў усіх курсаў, звяртаючы асаблівую ўвагу на ўдзел студэнтаў I—II курсаў. Аўтары 11 лепшых работ будуць узнагароджаны.

Работы, якія атрымаюць на ўніверсітэцкім конкурсе першую катэгорыю, будуць рэкамендаваны на рэспубліканскі конкурс.

На біяфаку

АДБЫЛОСЯ СУМЕСНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ СТУДЭНЦКІХ НАВУКОВЫХ ГУРТКОУ КАФЕДРЫ СІСТЭМАТЫКІ І КАФЕДРЫ ФІЗІЯЛОГІІ РАСЛІН БІЯЛАГІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА.

Ініцыятарам гэтага пасяджэння выступіла стараста студэнцкага навуковага гуртка кафедры фізіялогіі раслін Алена Прасвірніна. Студэнты абмяркоўвалі пытанне «Сіметрыя і асіметрыя ў прыродзе». Былі зроблены паведамленні аб сіметрыі ў будове біялагічных макрамалекул, клетак раслін і іх органаў.

Актыўны ўдзел у спрэчках прынялі студэнты У. Галубноў, А. Лярсні, М. Каберэц, М. Смаітунювіч, М. Маньяноў і іншыя. Агульны ход пасяджэння гуртка умела накіроўвалі загадчыкі кафедры фізіялогіі раслін Г. Зубіневіч і іншыя выкладчыкі абедзвюх кафедраў.

ПРЭС-ЦЭНТР СНС.

Будзем
сябрамі!

НЯДАУНА НА ФАКУЛЬТЭТ ЖУРНАЛІСТЫКІ БДУ ПРЫЙШЛО ПІСЬМО З КІЕўСКАГА УНІВЕРСІТЭТА.

Студэнты першага курса журфака звярнуліся да нас з прапановай супрацоўнічаць. Мы вырашылі падтрымаць прапанову. Будзем вучыцца лепшаму разам, пераймаць найбольш цікавае і карыснае. Гэта адзін бок справы. Па-другое — мы зможам больш даведацца пра Украіну, яе слаўтасці.

Д. БЫКАВА,
студэнтка I курса журфака.

БЕЛАРУСКІ
УНІВЕРСІТЭТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ПА ЗАДАННЯХ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

дэнцкі савет. У адпаведнасці з рашэннем бюро камітэта камсамола савет СНТ рэарганізаван у студэнцкі навуковы савет (СНС) на правах сектара вучэбна-навуковага аддзела камітэта камсамола.

У студэнцкіх навукова-даследчых лабараторыях і вылічальных цэнтрах працавалі 576 чалавек, якія выканалі 6 гаспадарчых дагавораў на суму 235,5 тыс. рублёў.

У СНДЛ кафедры радыёфізікі і электронікі ЗВЧ працягваліся работы па далейшаму развіццю метадаў і сродкаў вібраакустычнага кантролю стану ротарных машын. Аналізатар стану агрэгатаў авіяцыйнай тэхнікі, створаны студэнтамі, дэманстравалі на ВДНГ СССР і ўзнагароджан бронзавым медалём выстаўкі (кіраўнік СНДЛ — ст. выкладчык В. Мікуловіч).

У СНДЛ пры кафедрах матэматычнага забеспячэння АСК (кіраўнік — дацэнт А. Змітровіч) і агульнага праграмавання (кіраўнік—загадчык кафедры Г. Драбушэвіч) распрацоўваліся і ўкараняліся інфармацыйна-пошукавыя сістэмы, задачы аўтаматызаваных сістэм кіравання вытворчасцю. Заказы: камбінат верхняга трыкатажу (г. Пінск), швейная фабрыка (г. Бабруйск), машынабудавальны завод (г. Клімаўск), ЦНДІТК (г. Мінск) і інш.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

ЭКЗАМЕН НА СВЯДОМАСЦЬ

...Ідзе грамадска-палітычная атэстацыя ў восьмай групе III курса факультэта прыкладной матэматыкі.

Гэтым хлопцам і дзяўчатам не так ужо доўга засталася быць студэнтамі. За парогам універсітэта іх чкае работа з

людзьмі, многія стануць кіраўнікамі вытворчасці. Аб гэтым гаворыць старшыня атэстацыйнай камісіі, загадчык кафедры матэматычнага забеспячэння АСК М. Лепаўскі:

— Цяпер вы вучыцеся арганізоўваць працу людзей. У вытворчасці вы адчуеце, як цяжка быць безініцыятыўным.

...Вось і першыя з атэстуемых. Пытанні да іх самыя розныя: ад складанага—«Калі адбудзецца другі тур муніцыпальных выбараў у Францыі?» і да «школьнага» — «Якія газеты вы чытаеце?» Але перш за ўсё ўлічваецца якасць вучобы і ўдзел у рабоце грамадскіх арганізацый. З гонарам вытрымліваюць экзамен самыя «смелыя»: А. Багатырова, Н. Лобач, П. Якаўлеў, У. Абраццоў. Іх жыццёвая пазіцыя — быць актыўным у жыцці і вучобе. Менавіта ім належыць пачынанне: «Ад высокай якасці ведаў выдатнікаў — да поўнай паспяховасці групы».

Трацюю гадзіну працуе камісія. Куратар групы і яго памочнік студэнтка V курса

Т. Лушчынін задавалены адназначна. Ды што там адказы — і без выдатных адзнак яны вераць у сваіх налег-сяброў.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

НА ЗДЫМКАХ: ідзе атэстацыя; камсамалец І. ДЗЕРАНЧУК.

Конкурс праводзіцца ў красавіку—чэрвені ў рамках Усесаюзнага і рэспубліканскага конкурсаў з мэтай актывізацыі і далейшага развіцця навуковай творчасці студэнтаў універсітэта і паглыблення тэарэтычнай і практычнай падрыхтоўкі і аб'яўляецца на чарговы навучальны год сумеснай пастановай рэктарата, савета па НДРС, навуковага студэнцкага савета.

У конкурсе могуць прымаць удзел студэнты і студэнцкія калектывы ўсіх факультэтаў універсітэта. Арганізацыйнае і метадычнае кіраўніцтва конкурсам здзяйсняе савет па НДРС універсітэта.

Конкурс праводзіцца па ўсіх спецыяльнасцях універсітэта.

На конкурс падаюцца студэнцкія навуковыя работы, абмеркаваныя на канферэнцыях, кафедрах, у гуртках, СНДЛ.

Дыпломныя работы, якія пададзены на конкурс, павінны мець паметку: «Дыпломная работа з'яўляецца завяршэннем навуковай работы, якая праводзіцца на працягу (указаць перыяд)».

Падача адной і той жа ра-

ПАЛАЖЭННЕ

АБ УНІВЕРСІТЭЦКІМ КОНКУРСЕ НА ЛЕПШУЮ СТУДЭНЦКУЮ НАВУКОВУЮ РАБОТУ ПА ПРЫРОДАЗНАУЧЫХ, ТЭХНІЧНЫХ І ГУМАНІТАРНЫХ НАВУКАХ.

боты ў дзве конкурсныя камісіі не дапускаецца.

Работы падаюцца ў саветы па НДРС факультэтаў у тэрміны, якія вызначаны пастановай рэктарата, парткома, камітэта камсамола, мясцкома, прафкома, савета па НДРС, студэнцкага навуковага савета. Работы, якія пададзены пазней указанага тэрміну, на конкурс не прымаюцца.

Усе работы падаюцца ў адным экзэмпляры, акуратна і разборліва напісаныя ад рукі на рускай ці беларускай мове, збрашураваныя, у аб'ёме не больш як 50 старонак.

Работа суправаджаецца кароткай анатацыяй. На тытульным лісце работы ўказваецца: «На ўніверсітэцкі конкурс 1977 г.», назва работы, прозвішча, імя, імя па бацьку, факультэт, курс, група аўтара; прозвішча, імя, імя па бацьку, кафедра, пасада, вучоная ступень і званне навуковага кі-

раўніка. Да работы прыкладаецца водзільнік кіраўніка, кафедры, гуртка, СНДЛ.

Класіфікацыя работ праводзіцца па трох катэгорыях:

I катэгорыя—работы, якія з'яўляюцца закончанымі навуковымі даследаваннямі, маюць тэарэтычную і практычную каштоўнасць, асвятляюць каротка гісторыю пытання, змяшчаюць агляд літаратуры, лагічна і метадычна правільна пастаўленыя эксперыменты і дастаткова абгрунтаваныя вывады з іх, бездакорнае афармленне.

Да першай катэгорыі могуць быць аднесены таксама глыбокія літаратурныя агляды, прысвечаныя актуальным пытанням навукі і тэхнікі, змяшчаючы крытычны аналіз прапрацаванай літаратуры і арыгінальныя вывады.

II катэгорыя — работы, якія змяшчаюць элементы толькі навуковых даследаванняў,

не маюць закончанасці работ першай катэгорыі, маюць недастаткова абгрунтаваныя вывады і дробныя памылкі ў афармленні.

III катэгорыя — работы рэфератыўнага, апісальнага характару, якія не змяшчаюць самастойных даследаванняў і глыбокага аналізу літаратурных крыніц.

Работы, у якіх ёсць грубыя памылкі, нядабайна, нехайна аформленыя, спісанія з чужых работ — адхіляюцца.

Пры ацэнцы работ саветы па НДРС прымаюць рашэнне на аснове рэцэнзій па кожнай рабоце адкрытым галасаваннем большасці галасоў пры наяўнасці на даным пасяджэнні не менш дзвюх трэцей саставу савета.

Аўтары работ, якія аднесены да I катэгорыі, узнагароджваюцца граматай НДРС. Ім прысвойваецца званне лаўрэата конкурсу.

Аўтары лепшых навуковых работ узнагароджваюцца Ганаровым дыпламам НДРС і заахвочваюцца. Іх кіраўнікі ўзнагароджваюцца Ганаровым дыпламам НДРС.

На рэспубліканскі конкурс рэкамендуецца работы з ліку работ I катэгорыі.

НА НОВЫЕ РУБЕЖИ

На очередном заседании районного комитета была заслушана информация отдела организационной работы об итогах анализа статистических отчетов групп народного контроля за II полугодие 1976 года. Группы народного контроля района, выполняя решения XXV съезда КПСС и XXVIII съезда КПБ, октябрьского (1976 г.) Пленума ЦК КПСС, руководствуясь положениями и выводами, изложенными в речи Генерального секретаря ЦК КПСС товарища Л. И. Брежнева на Пленуме, заметно активизировали свою деятельность по осуществлению контроля за исполнением директив партии и правительства по борьбе за всемерный подъем экономики, дальнейшее укрепление государственной дисциплины и социалистической законности.

За II полугодие 1976 года головными группами народного контроля проведено 1.255 проверок (на 38,5 процента больше, чем в I полугодии). Внимание групп было сосредоточено на актуальных вопросах, от которых в значительной степени зависят результаты ра-

ВЫШЕ ЭФФЕКТИВНОСТЬ РАБОТЫ ДОЗОРНЫХ!

боты трудовых коллективов. Группами проведено 260 проверок выполнения производственных планов и заданий (на 39,7 процента больше, чем в I полугодии), 173 проверки по использованию производственных мощностей, материальных, трудовых ресурсов и денежных средств (на 48,7 процента больше, чем в I полугодии). Значительно больше, чем в I полугодии, проведено проверок по качеству выпускаемой продукции и выполненных работ, внедрению новой техники, технологии, научной организации труда и передового опыта, сохранности социалистической собственности, достоверности отчетных данных, проверок условий труда, быта, техники безопасности и т. д.

Вместе с тем нельзя закрывать глаза и на недостатки. Отдельные группы народного контроля района еще не добились массовости проверок, проводят их от случая к случаю. Так, группой народного контроля Белорусского управления гражданской авиации проведено за полугодие только две проверки, группой Госгорфонда при Госплане БССР — тоже две проверки. По три проверки за полугодие на «лицевом счету» группы народного контроля автоцентра ВА3 и станции Минск — Восточный. Стоит ли говорить о том, что жизнь в этих группах не бьет ключом, а еле теплится.

Наблюдается и обратная картина. Некоторые группы народного контроля в ущерб качеству и актуальности проверок увлекаются количеством проверок. Группой народного контроля станции Степянка, к примеру, проведена за 6 месяцев 31 проверка, т. е. дозорные этой станции чаще, чем раз в неделю, проводят рейды и смотры. Понятно, что при такой сверхактивной особенно то некогда было добиваться высокой эффективности контроля. Злоупотребляют большим числом проверок и группы народного контроля локомотивного депо, СУМ-96 треста «Строймеханизация», института «Минжелдорпроект», ресторана Минского аэропорта, линейного отдела МВД, института культуры. И не удивительно, что результаты проведенных проверок не всегда приносят желаемый эффект. Об этом свидетельствуют и статистические данные: лишь 77,7 процента проверок обсуждались на собраниях народных контролеров (в первом полугодии — только 62,6 процента). Так, к примеру, группой народного контроля опытно-механического завода треста «Белсельхозтехника» из шести проверок результаты лишь одной были рассмотрены на собрании народных контролеров, группой народного контроля СУМ-96 треста «Строймеханизация» было проведено 16 проверок, а результаты только трех были обсуждены на заседании группы. Дело дошло до того, что дозорные автоцентра ВА3 провели три проверки и ни одну не обсудили на своем заседании.

Редко выносятся результаты проверок на обсуждение коллективов трудящихся. Во II полугодии 1976 года только 35,4 процента проверок обсуждены в коллективах. В I полугодии эта цифра была еще ниже — 30 процентов. Особенно неблагоприятно в этом отношении обстоит дело в группах народного контроля Министерства автомобильного транспорта, городского объединения «Автотехобслуживание», участка энергоснабжения Минского отделения железной дороги, моторового депо, домоуправлений №№ 2, 5 и 53, рыбокомплекса, ресторана Минского аэропорта, ВПЦ «Спецэнергоавтоматика».

И последний, весьма существенный упрек. Некоторые группы народного контроля не информируют избравшие их коллективы о своей работе, о выполнении данных им наказов. К числу таких групп относятся группы народного контроля Министерства мясной и молочной промышленности БССР, УВД Минского горисполкома, Белорусского управления транспортной милиции БССР, линейного отдела милиции в аэропорту, треста столовых Октябрьского района, опытно-экспериментального завода «Продмаш», оптово-розничного плодощегого комбината и некоторых других.

Все это обязывает нас принять действенные меры по активизации работы групп, постов, каждого народного контролера. Председатели групп народного контроля района должны обратить особое внимание на качество проверок и устранение недостатков. В каждой группе необходимо ежемесячно проводить собрания народных контролеров, на которых обсуждать материалы проверок с заслушиванием объяснений должностных лиц. О результатах проверок и принятым по ним мерам необходимо регулярно информировать коллективы путем выступления народных контролеров на собраниях, в многотиражной, стенной печати и по местному радио.

А. ПШЕНИН,
председатель Октябрьского районного комитета народного контроля г. Минска.

На днях в клубе строймеханизации состоялся актив органов народного контроля района.

С докладом «О задачах органов народного контроля района в связи с решениями октябрьского (1976 г.) Пленума ЦК КПСС и речью на Пленуме Генерального секретаря ЦК КПСС Л. И. Брежнева и постановлением КНК СССР по отчету Минского городского комитета народного контроля» выступил председатель районного комитета А. Т. Пшенин.

В докладе отмечалось, что промышленность района досрочно, 28 декабря, завершила план прошлого года. При этом объем промышленного производства возрос на 16,7 процента, производительность труда — на 13,5. Сверх задания произведено продукции на сумму более 8 миллионов рублей. В этом немалая заслуга и органов народного контроля района. Работая под руководством райкома партии и партийных организаций, они внесли значительный вклад в осуществление экономической и со-

циальной политики партии, в укрепление трудовой и государственной дисциплины, содействуют развитию творческой активности масс, повышению ответственности каждого работника за порученное дело.

Однако докладчик указал и на то, что не все группы и посты народного контроля района действуют активно, целенаправленно.

В прениях по докладу выступил старший мастер ПТО «Интеграл», председатель цеховой группы В. К. Волокитин, председатель группы народного контроля завода медпрепаратов Р. В. Куницкий, председатель цеховой группы народного контроля 1-го автобусного парка В. Е. Жолондеский, председатель группы народного контроля ВРЗ им. Мясникова И. А. Крец и другие. На активе выступил и о начальника отделения ОБХСС отдела внутренних дел Октябрьского райисполкома В. А. Селивончик. Он отметил, что работниками ОБХСС отдела внутренних дел совместно с общественностью проведено в

1976 году 175 рейдов, направлено в организации 109 информаций и представлений, указывающих на условия совершения хозяйственных преступлений. В результате профилактических действий государству возмещены материальные ценности на 8.168 рублей. Однако, как отметил выступающий, и сегодня в районе еще имеют место случаи бесхозяйственности, небрежного хранения материальных ценностей, неэффективного использования сырья и дорогостоящего оборудования. Серьезную озабоченность вызывает и положение дел с хищениями социалистической собственности на предприятиях района.

Обобщил итоги работы актива председатель Минского городского комитета народного контроля Н. А. Ремизевич.

Участники актива приняли возвращенное постановление, в котором намечены конкретные рубежи дозорных по выполнению постановления КНК СССР по отчету Минского городского комитета народного контроля.

Выпуск № 5

КОГДА ПРИНИЖЕНА ТРЕБОВАТЕЛЬНОСТЬ

Если вам доведется побывать на территории слесарно-сборочного участка опытно-экспериментального завода «ВНИИТИМЖ», то вы, наверняка, обратите внимание на огромные прессы — гидравлические и три механические. Привлекают они внимание не своеобразием конструкции, а тем, что в рабочее время прессы бездействуют.

А если вы зайдете затем в отдел кадров завода, то убедитесь и в том, что нет здесь ни одного станочника по профессии, позволяющей работать на этих прессах.

Как выявили дозорные района, на этом заводе не используется оборудования ни много ни мало на 24 тысячи рублей. Да прибавьте сюда более чем на 10 тысяч рублей излишнего, так сказать, «резервного» оборудования, которое руководство завода приобрело «на всякий случай». Вот и получается, что всего здесь не работает, а следовательно, «заморожено» и не дает отдачи примерно 6,5 процента всего оборудования. Стоит ли удивляться теперь и тому, как используются и действующие агрегаты. За 1976 год коэффициент использования оборудования был равен 0,75, а по целому ряду оборудования, такому, как токарные и шлифовальные станки, — значительно ниже и этого уровня.

Когда дозорные проанализировали создавшееся положение, то выяснили, что одной из причин плохого использования механизмов являются потери рабочего времени, которые составили за прошлый год 10 процентов. Почти вдвое увеличилось количество прогулов, они составляют 1,2 дня на одного работающего. За-

метим, что это превышает соответствующий показатель в целом по промышленности нашей республики в 6 раз. Увеличились на заводе потери рабочего времени по болезням (5 процентов к отработанному времени). Причем, почти половина заболеваний работников завода — простудные. На предприятии слабо заботятся об охране труда. Неявки на работу с разрешения администрации в 1976 году составили 0,4 дня на одного работающего, а объем недоданной за год продукции по причине прогулов и неявок на работу с разрешения администрации составил 1 процент от общего объема выпускаемой продукции. Всего же за истекший год из-за нерационального использования рабочего времени заводом недо дано 6 процентов от общего объема продукции.

Аналогичное положение сложилось и на опытно-механическом заводе треста «Белсельхозтехника». Здесь по сравнению с 1975 годом число неявок на работу возросло в 1976 году на 47 процентов, в том числе неявки с разрешения администрации и прогулы увеличились более чем в 2 раза.

Неудовлетворительно используется оборудование, коэффициент сменности которого составляет 1,58. В нарушение положения о социалистическом государственном предприятии в 1976 году по заводу не проведена инвентаризация основных средств и товарно-материальных ценностей. В нарушение установленных правил производится списание основных средств завода.

А. СОКОЛОВ,
заведующий внештатным отделом РКНК по промышленности.

Сатирическим пером

Читай и... память

В Древнем Риме законы вырубались на огромных камнях. А камни устанавливались на центральных площадях городов. Читай и память, что можно и чего нельзя.

В наше время машины печатают законодательные постановления на бумаге. В миллионах экземпляров! Читай — руководствуйся... И сегодня, как и много веков назад, читают и, конечно же, руководствуются. Но, к сожалению, не везде.

Взять хотя бы проектно-технологическое бюро «Белглавнефте-снаббита». Имеются, скажем, здесь инструкции и схемы должностей и должностных окладов. Четко в них все оговорено, что называется, «от и до». Казалось бы, бери и руководствуйся. Ан нет. Проверкой поступивших в районный комитет народного контроля сигналов установлено, что в нарушение вышеназванного документа в проектно-технологическом бюро предусмотрена должность главного технолога с месячным окладом в 170 рублей, а за счет должностей инженеров и техников содержались четыре копировщицы и светокопировщицы.

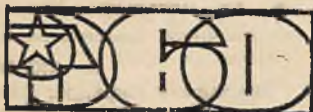
Имеют место и случаи, когда на временную работу на вакантные должности зачисляются инженерно-технические работники и служащие сторонних организаций без требования справок с основного места работы, и зарплата им выплачивалась согласно оклада, предусмотренного штатным расписанием. За последние полтора года на временную работу было зачислено два инженера-конструктора, четыре старших инженера, заместитель заведующего лабораторией, зав. сектором и зав. конструкторским отделом. Только за 10 месяцев 1976 года руководством проектно-технологического бюро допущено незаконное расходование государственных средств на содержание работников сверх утвержденной численности 1,3 тысячи рублей, допущена переплата в связи с выплатой завышенных должностных окладов в сумме тысячи рублей и других незаконных выплат на 2,8 тысячи рублей.

Постановлением районного комитета народного контроля от 27 января текущего года за нанесенный государству ущерб и в частичное его возмещение на начальника проектно-технологического бюро Н. М. Поршневу, старшего бухгалтера (на правах главного) В. П. Карпова и на бывшего начальника проектно-технологического бюро, ныне начальника отдела эксплуатации «Белглавнефте-снаббита» И. П. Поршнева произведен денежный начет в размере половины месячного оклада на каждого.

А. НЕСТЕРОВИЧ.

З УЛІКАМ ГАЛОЎНЫХ ПАТРАБАВАННЯЎ

Звяршылася грамадска-палітычная атэстацыя ўдзельнікаў Усесаюзнага Ленінскага заліку «Рашэнні XXV з'езда КПСС — у жыццё!»

Зараз у камсамольскіх арганізацыях факультэтаў, у акадэмічных групах падводзяцца вынікі атэстацыі, вядзецца работа па прыняццю асабістых комплексных планаў «Вучымся камунізму, будзем камунізма!» на наступны этап. Вельмі важна, каб пры распрацоўцы асабістых планаў улічваліся галоўныя патрабаванні: комплекснасць, перспектывнасць, дыферэнцыраванасць, канкрэтнасць.

Пры складанні асабістага комплекснага плана неабходна зыходзіць з індыўдуальных асаблівасцей і магчымасцей кожнага камсамольца. Выкананне асабістага комплекснага плана ў многім залежыць ад яго канкрэтнасці.

Камітэтам камсамола ўніверсітэта распрацаван прыкладны асабісты комплексны план. Ён уключае ў сябе раздзелы:

I — павышэнне ідэйна-палітычнага ўзроўню, у якім плануецца самастойнае вывучэнне ленінскіх работ, пастаноў партыі і ўрада, гісторыі Ленінскага камсамола, звяртаецца ўвага на ўдзел у Усесаюзным конкурсе студэнцкіх работ па грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднаму маладзёжнаму руху, удзел у Ленінскіх уроках, ва ўсесаюзных паходах па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа, а таксама ў экспедыцыі «Мая Радзіма — СССР».

II — прафесіянальны рост (вучоба, навукова-даследчая работа). У гэтым раздзеле ўлічваецца паляпшэнне паспяховасці, павышэнне якасці ведаў па агульнаадукацыйных, спецыяльных дысцыплінах, па грамадскіх навук, а таксама ўдзел ва Усесаюзнай алімпіядзе «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс», у конкурсах на лепшую студэнцкую работу па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навук, у павукова-даследчай рабоце, тэхнічнай творчасці і г. д.

У III раздзеле — удзел у грамадскай рабоце (грамадска-палітычная практыка) — звяр-

таецца ўвага на авалодванне ведамі па асновах арганізатарскай і грамадска-палітычнай работы ў калектыве, выкананне грамадска-палітычнай работы, удзел у СБА, у суботніках, нядзельніках, у сельгас-работах, у лекцыйна-прапагандыскай, шэфскай рабоце, а таксама грамадска-палітычная дзейнасць у перыяд вытворчай практыкі.

Маральнае і эстэтычнае выхаванне, заняткі фізічнай культурай і спортам — IV раздзел плана. Тут — удзел у мастацкай самадзейнасці, у творчых аб'яднаннях, у спартыўных секцыях, здача норм ГПА і г. д.

Неабходна ўключыць у план канкрэтныя, рэальныя мерапрыемствы. Задача камсамольскіх бюро заключаецца ў тым, каб дапамагчы кожнаму камсамольцу скласці цікавы і

змястоўны асабісты комплексны план, праект якога трэба разгледзець на пасяджэннях камсамольскіх бюро груп, і з усімі заўвагамі па дапрацоўцы і дасканаленню яго зацвярджаць на камсамольскіх сходах.

Ленінскі залік — гэта форма ідэйна-выхаваўчай работы, якая пастаянна развіваецца і, выкарыстоўваючы якую, камітэты камсамола, бюро камсамольскіх арганізацый павінны дайсці да кожнага камсамольца, актывізаваць усю дзейнасць нашай камсамольскай арганізацыі.

Г. ХУХЛЫНДЗІН, намеснік сакратара камітэта камсамола ўніверсітэта па ідэалагічнай рабоце.

ЭКЗАМЕН НА СВЯДОМАСЦЬ

(Заначэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Але вось і апошняя хваля — пайшлі «сераднікі».
Так званы «пасіў» мае ў сабе розных. Да аднаго з іх — І. Равава звяртаецца А. Багатырова, намсорг групы:
— Узнімае у цябе хоць калі жаданне што-небудзь арганізаваць у групе, Ігар?

Праніклівым голасам ён адказвае:
— Дык ніхто ж не прапаноўвае...

Строга і крытычна працуе камісія. Да кожнага — індыўдуальны падыход, кожнаму ўспамінаюць «грахі», не забываюць пра добрыя справы. Часта ўзнікаюць спрэчкі паміж членамі камісіі пры выстаўленні адзнакі. Калі мы падвялі вынікі, то аказалася, што чатыры чалавекі з групы атрымалі здавальняючыя адзнакі, астатнія — выдатныя і добрыя.

А з «пасіўнымі» адбылася метамарфоза: адразу пасля атэстацыі яны абступілі камсорга з прапановамі правесці падарожжа, арганізаваць вечар і г. д.

А. КАЗАК.

Грамадска-палітычная атэстацыя ў другой групе 1-га курса факультэта журналістыкі.
Фота У. БЕЛЬСКАГА.

ПА ЗАДАННЯХ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

(Заначэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Акрамя студэнтаў, якія працуюць у СНДЛ, СВЦ, 373 чалавекі выконвалі работы па гасдагаворнай тэматыцы і 1665 — па дзяржбюджэтай.

535 курсавых і дыпломных работ выконваліся па заданнях прамысловасці. 36 работ, удзел у якіх прымалі студэнты, укаранены ці прыняты да ўкаранення. Атрыманы два аўтарскія пасведчанні, сааўтарамі якіх з'яўляюцца студэнты.

Члены студэнцкіх навуковых гурткоў удзельнічалі ў работах па колькаснай ацэнцы рэльефу тэрыторыі Беларускага Пазар'я і Навагрудскага узвышша для мэт народнай гаспадаркі (меліярацыі, будаўніцтва дарог і гідразбудаванняў, сельгасгаспадарчага планавання тэрыторыі і г. д.); у работах па вывучэнню дзейнасці мясцовых Саветаў па кіраванню галінамі народнай гаспадаркі і культуры; у распрацоўцы апаратуры для вывучэння параметраў біясферы, а таксама пал'явой радыёметрыі паветраных ападкаў з мэтай аховы і прагназавання навакольнага асяроддзя; у даследаваннях фізічных уласцівасцей люмінесцыруючых матэрыялаў, паўправаднікоў; у зборы фальклорных каштоўнасцей беларускага народа; у складанні карт Беларусі і Мінскай вобласці і іншых работах, якія праводзяцца вучонымі ўніверсітэта.

Вынікі работ, перш за ўсё, адлюстраваны ў 1422 дакладах студэнтаў на студэнцкіх навуковых канферэнцыях.

Аўтарамі дакладаў, якія былі заслуханы на канферэнцыях, былі таксама студэнты з іншых гарадоў нашай краіны, з ГДР, НРБ, Кубы. Студэнты нашага ўніверсітэта выступалі з дакладамі на ўсесаюзных, рэспублі-

канскіх навуковых канферэнцыях ВУ у Маскве, Ленінградзе, Новасібірску, Тарту і ў іншых гарадах, прымалі ўдзел у рабоце VI Рэспубліканскага навукова-метадычнага семінара па НДРС ВУ БССР.

Аглядам студэнцкіх навуковых работ, выкананых у мінулым годзе, з'явіўся рэспубліканскі конкурс па прыродазнаўчых і гуманітарных навук, на якім ўніверсітэт быў прадстаўлен 647 работамі. Па выніках конкурсу 204 студэнты ўзнагароджаны дыпламамі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР.

Большасць работ, аднесеных да I катэгорыі, рэкамендаваны на Усесаюзны конкурс 1976-77 навукальнага года па прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навук.

Прылады, у распрацоўцы якіх прымалі ўдзел студэнты, адзначаны дыпламамі лаўрэатаў рэспубліканскай выстаўкі «НТТМ», дыпламамі ВОІР і БРС НТО і экспанаваліся на ўсесаюзнай выстаўцы «НТТМ» у павільёне міжгаліновых выставак ВДНГ СССР.

853 студэнты апублікавалі ў друку рэзультаты навукова-даследчых работ, выкананых самастойна ці ў сааўтарстве з вучонымі. З іх 192 чалавекі апублікавалі работы ў выданнях ВУ, 790 — у рэспубліканскіх, 33 — у саюзных.

10 студэнтаў ўніверсітэта ўзнагароджаны Ганаровымі граматамі ЦК ЛКСМБ як пераможцы рэспубліканскага тура II Усесаюзнай алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс». Ганаровай граматай ЦК ЛКСМБ ўзнагароджана каманда ўніверсітэта — пераможца рэспубліканскага тура алімпіяды.

Г. БЛІНКОУ, намеснік старшыні савета па НДРС.

АБ ЛЮДЗЯХ І ДЛЯ ЛЮДЗЕЙ

Першае наша знаёмства з сентарам прыкладной сацыялогіі адбылося на яго пасяджэнні, на якім падводзіліся вынікі работ сентара за год.

Расназвае супрацоўнік сентара Я. Лавяроўская:

— Задача сацыялогіі: выявіць змены, якія праходзяць у сацыяльным складзе рабочага налэктыву пад уплывам навукова-тэхнічнага прагрэсу. У працы закранаюцца розныя асобы, адносіны рабочых да навуковай тэхнікі. Аб'ектам нашых даследаванняў з'яўляецца рабочы налэктыў аднаго з заводаў г. Мінска. Асноўным спосабам правядзення нашых даследаванняў з'яўляюцца анкета, інтэрв'ю. Навізна, актуальнасць тэмы робяць даследаванні цікавымі і займальнымі. Хаця ў сентары працуюць

усяго тры чалавекі, зроблена ўжо нямала. Галоўным вынікам нашай працы з'яўляюцца рознакаковыя рэкамендацыі па паляпшэнню працы на прадпрыемствах. Кожны супрацоўнік нясе адназначна за агульную справу, што надае рабоце зладжанасць і дакладнасць. А гэта — галоўнае.

Звяртаемся да намесніка загадчыка праблемнай лабараторыі сацыялагічных даследаванняў А. Скрыпчанкі. Вось што ён расказаў нам:

— Наша лабараторыя складаецца з чатырох сентараў: сентара праблем студэнцкай моладзі, савецкай сям'і, эфектыўнасці ідэалагічнай работы, сацыялогіі працы. Шмат нашых супрацоўнікаў — былыя студэнты БДУ. Напрыклад, В. Дунаеў — загадчык сентара пра-

блем студэнцкай моладзі — былы студэнт аддзялення філасофіі гістфана. Сентар моладзі па свайму ўзросту і па ўзроўню супрацоўнікаў.

У сентары сацыялогіі працы — тры навуковыя супрацоўнікі і два лабаранты. Сентар займаецца праблемамі, якія ўваходзіць у народнагаспадарчы план БССР — сацыялогія працы, змяненне яе характараў і зместу ў перыяд развіцця сацыялізму.

Мы павінны распрацаваць і даць рэкамендацыі па зменах характараў працы і ператварэнні яе ў жыццёвую патрэбу чалавеча ў перыяд развіцця сацыялізму, даследаваць шляхі і формы павышэння ўзроўню кіравання вытворчасцю.

Д. БЫКАВА, **Л. ГРАБЧЫКАВА.**

СПАТКАННЕ З ПЕСНЯЙ

Сустрэча з песняй заўсёды радуе. І асабліва сустрэча з песняй Ігара Лучанка. У адзін з вясенніх вечароў яна стала жаданым госцем у студэнтаў-філолагаў вячэрняга аддзялення.

На сустрэчу прыйшлі вядомыя беларускія паэты М. Танк, Н. Гілевіч, Г. Бураўкін, кампазітар Ігар Лучанок, народны

артыст РСФСР Э. Хіль, артыст тэатра імя Янкі Купалы В. Анісенка, саліст Белдзяржфілармоніі А. Рудкоўскі.

Э. Хіль выканаў беларускую песню «Верасы». Паэты прачыталі вершы, прысвечаныя музыцы.

Творчая сустрэча ператварылася ў сур'ёзную гутарку аб песні. Ігар Лучанок падзяліўся

сваімі думкамі, планами, расказаў аб паездках, сустрэчах, аб творчай садружнасці паэта, кампазітара, выканаўцы. Ён пазнаёміў слухачоў са сваімі новымі песнямі.

Студэнты прачыталі свае вершы.

Н. ЛЕБЕДЗЕВА.
Фота В. ГЕДРОЙЦА і А. БАСАВА.

РУХААБНАЯ АКТЫЎНАСЦЬ І ЗДАРОЎЕ

(Пачатак у № 9).

Такім чынам, заняткі фізічнымі практыкаваннямі з мэтай павышэння рухальнай актыўнасці ва ўмовах сучаснага грамадства з'яўляюцца найбольш эфектыўным спосабам барацьбы з гіпадынаміяй, якая адмоўна адбіваецца на здароўі чалавека. Адзін з буйнейшых савецкіх фізіялагаў акадэмік В. В. Парын сказаў, што «фізічныя практыкаванні неабходны кожнаму з нас як паветра, якім мы дышаем. Без іх не павінна праходзіць у чалавека ніводнага дня».

Асаблівае значэнне маюць заняткі фізічнымі практыкаваннямі для людзей разумовай працы. У сістэме «рухальная актыўнасць ва ўмовах ВНУ» мы вычляняем наступныя падсістэмы: абавязковы курс фізічнага выхавання, заняткі ў спартыўных секцыях, самастойная трэніроўка.

Даныя даследаванняў гавораць, што заняткі спортам 2—4 гадзіны ў тыдзень з'яўляюцца зусім недастатковымі для захавання і ўмацавання здароўя. Найлепшым заняткам з'яўляецца трэніроўка ў спартыўнай секцыі пад кіраўніцтвам кваліфікаваных педагогаў.

Выкладчыкам, супрацоўнікам і студэнтам, якія не займаюцца ў спартыўных секцыях, мы настойліва рэкамендуем самастойную трэніроўку. Да яе адносяцца такія віды фізічных практыкаванняў, як гігіенічная гімнастыка (раніцай, днём, увечары), хадзьба, кросавы бег, спартыўныя гульні.

Кожны чалавек, які пачаў займацца фізічнымі практыкаваннямі, павінен разумець, што яны з'яўляюцца моцна дзейнічаючым сродкам. І калі аптымальныя нагрукі садзейнічаюць умацаванню здароўя, то празмерныя могуць адбіцца адмоўна. Таму, акрамя ведання элементарных асноў спартыўнай трэніроўкі, неабходна папярэдняя кансультацыя ўрача і ўвядзенне дзённіка самакантролю. У дзённіку рэгулярна (1—2 разы ў тыдзень) рэгіструюцца суб'ектыўныя і аб'ектыўныя паказчыкі. Да суб'ектыўных паказчыкаў адносяцца настрой, самаадчуванне, сон, апетыт, болі.

З аб'ектыўных паказчыкаў належыць фіксаваць вагу, частату дыхання, пульс у спакоі і хуткасць аднаўлення яго пасля нагрукі. Паступовае зніжэнне пульсу ў спакоі (у нетрэніраванага чалавека 70—75 удараў у мінуту), сведчыць аб палепшэнні дзейнасці сардэчна-сасудзістай сістэмы.

У. РЭЙЗІН.

Метадычным саветам кафедры фізічнага выхавання і спорту праведзена работа з выкладчыкамі кафедры па павышэнню іх метадычнага майстэрства. Выкладчыкі кафедры заслухалі шэраг паведамленняў па метадыцы правядзення ўрокаў фізічнага выхавання (лёгкай атлетыка, гімнастыка і плаванне). На трох метадычных занятках былі разгледжаны пытанні метадыкі падрыхтоўкі і здачы норм комплексу ГПА.

ПАВЫСІЦЬ КВАЛІФІКАЦЫЮ ВЫКЛАДЧЫКАЎ

Асабліва цікавае выклікала паведамленне заслужанага трэнера СССР П. Гойхмана. Ён прадэманстраваў выкладчыкам кафедры шэраг практыкаванняў на трэнажорах, якія дазваляюць накіравана развіваць пэўныя групы мышц у спартсменаў, якія спабораюцца ў скачках у вышыню. Расказ і паказ практыкаванняў удала да-

поўнен паказам аўтарскага фільма. Дэманстравалася не толькі тэхніка скачка спосабам «флоп», але і элементы скачка: разбег, пераход планкі. Адно метадычныя заняткі былі прысвечаны пытанню эвалюцыі тактыкі арыентавання на маркіраванай трасе за апошнія пяцігоддзе, псіхалагічным асаблівасцям арыентавання на зімовых маркіраваных трасах.

Выказана пажаданне праводзіць работу па павышэнню кваліфікацыі дыферэнцыравана. Выкладчыкам падрыхтоўчага аддзялення кафедры фізічнага выхавання і спорту пажадана даваць больш матэрыялаў па пытаннях метадыкі навучання слухачоў і трэніроўцы іх, па метадыцы і тактыцы спартыўнага арыентавання.

В. АКІМАЎ,
выкладчык кафедры фізічнага выхавання.

ШКОЛА АЗДАРАЎЛЕНЧАГА АРЫЕНТАВАННЯ

Пераможца другога этапа эстафеты на першынстве ВНУ БССР 1976 года Уладзімір ГУМІНСКІ.

Ідэя стварэння школы аздараўленчага арыентавання пры Белдзяржуніверсітэце своечасовая і актуальная. Бо з яе дапамогай можна не толькі паспяхова папулярызаваць гэты від спорту, але і прыцягнуць вялікую групу студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта да актыўнага адпачынку і загартоўвання, а таксама выяўляць таленавітых спартсменаў для зборнай каманды Белдзяржуніверсітэта і рыхтаваць студэнтаў і супрацоўнікаў да выканання нарматываў комплексу ГПА.

З мэтай навучання пачынаючых арыенціроўшчыкаў асновам

арыентавання і прапаганды аздараўленчага арыентавання сярод студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта кафедра фізічнага выхавання і спорту разам з камітэтам камсамола і спартыўным клубам вырашылі адкрыць у красавіку-маі школу аздараўленчага арыентавання (ШАА). Заняткі будуць праводзіцца на палігоне універсітэта ў Ждановічах два разы ў тыдзень: па чацвяргях — з 16.00 да 18.00 і па нядзелях — з 10.00 да 18.00. Інструктары — грамадскія работнікі секцыі спартыўнага арыентавання універсітэта — будуць весці тэарэтычныя семінары і практычныя заняткі, на якіх навічкі засвоўваюць элементы тактыка-тэхнічнай падрыхтоўкі і прымуць удзел у адным з відаў спабораў будзе прадастаўлена права выбару дыстанцый па іх складанасці. Дазваляецца выступаць індывідуальна і ў саставе групы. Удзельнікам не падзяляюць па ўзросту, кваліфікацыі і ступені фізічнай падрыхтоўкі. Дазваляецца праходзіць дыстанцыю трасы любым тэмпам (хадзьба, лёгкі бег ці змешаны рух). Праграма наступных стартаў ускладняецца з улікам патрабаванняў правіл спабораў. Удзельнікам забяспечваюць кампасамі і каляровымі картамі. Ім толькі неабходна мець даведку ўрача аб допуску па стану здароўя да ўдзелу ў спаборах на арыентаванню, гадзіннік і аловак.

Пасля засваення праграмы школы аздараўленчага арыентавання ўдзельнікі змогуць павышаць сваё майстэрства ў спаборах на прыз «Зялёнага стадыёна».

Коротка хочацца сказаць аб фізіялагічных асаблівасцях аздараўленчага арыентавання. Нікому не трэба даказваць, што прагулка па лесе з'яўляецца крыніцай бадзёрасці, здароўя, палепшае настрой і сама-

адчуванне. Акрамя таго, пры спартыўным арыентаванні фізічная нагрузка ў спалучэнні з разумовай работай у лесе зараджае мозг творчай энергіяй і дабратворна ўплывае на нервовую і мышачную сістэмы, развівае лёгкія і ўмацоўвае дыхальную мускулатуру, трэніруе сардэчную мышцу і садзейнічае развіццю сасудзістай сістэмы, што прыводзіць да палепшэння працэсу кровазвароту ва ўсіх органах і сістэмах. Рух у лесе ўзмацняе акісляльны працэс у арганізме за кошт павышанага спажывання кіслароду. За адны заняткі ў лесе арыенціроўшчык траціць 500—700 кілакалорый энергіі і 1—1,5 кілаграма вагі.

Заняткі арыентаваннем на свежым паветры ўмацоўваюць нервовую сістэму, загартоўваюць арганізм і павялічваюць працаздольнасць чалавека. Вельмі вобразна сказаць аб карысці рухаў французскі ўрач XVIII стагоддзя Цісо: «Рух можа замяніць любыя лекі, але ўсе лячэбныя сродкі свету не ў стане замяніць дзеяння руху».

СПАРТЫЎНЫЯ НАВІНЫ ПЕРАМОГА БАРЦОЎ УНІВЕРСІТЭТА

У МАГІЛЁВЕ ПРАЙШЛО ПЕРШЫНСТВО ВНУ БССР ПА КЛАСІЧНАЙ БАРАЦЬБЕ.

У спаборах прынялі ўдзел каманды 12 ВНУ рэспублікі, у саставе якіх былі барцы высокай спартыўнай кваліфікацыі. Сярод удзельнікаў — 26 майстроў і 42 кандыдаты ў майстры спорту.

Упарта барацьба разгарнулася паміж камандамі БДУ, МРТИ, БПІ і Гомельскага ўніверсітэта. Да апошняга дня спабораў не было зразумела, хто пераможа.

Першае месца і званне чэмпіёнаў XX студэнцкай спартыўнай БССР заваявалі спартсмены нашага ўніверсітэта. На другім месцы — барцы МРТИ, на трэцім — зборная Беларускага політэхнічнага інстытута.

В. ХАРУК,
студэнт III курса геафана,
майстар спорту па класічнай барацьбе.

АДКРЫЦЦЕ СЕЗОНУ

АДБЫЛОСЯ ЗІМОВА-ВЯСНОВАЕ ПЕРШЫНСТВО СЕКЦЫІ СПАРТЫЎНАГА АРЫЕНТАВАННЯ БДУ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА.

На трасу выйшла 10 удзельнікаў і 5 удзельнікаў — мацнейшых арыенціроўшчыкаў секцыі. Нягледзячы на складаныя ўмовы надвор'я, а таксама на тое, што гэты старт быў першым у сезоне, спартсмены прадэманстравалі высокі ўзровень тактыка-тэхнічнай падрыхтоўкі і волю да перамогі.

У жанчын I месца з часам 53 мін. 21 сек. заняла С. Атамановіч, II месца — В. Мастыка (55 мін. 43 сек.). На III месцы — Т. Пармонік. Усе тры — з механіка-матэматычнага факультэта.

У мужчын I месца з часам 61 мін. 28 сек. заняў двухкратны чэмпіён універсітэта па спартыўнаму арыентаванню А. Мясешна (фізічны факультэт), Г. Жызнеўскі, які заняў II месца (радыёфізічны факультэт), прайграў яму 2 мін. 10 сек. (63.38). III месца заняў С. Еулаш (Анадыіўскага факультэта).

А. ШПАКОЎСКІ,
галоўны суддзя спабораў.
І. БЯСПАЛАЎ,
начальнік дыстанцый.

Выбар маршрута.

В. а. рэдактара В. А. ВОЛЬСКІ.

НАШ АДРАС

Мінск, універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.

Жаночая зборная універсітэта па спартыўнаму арыентаванню.